

Avaliku sektori innovatsioonifondi hindamiskomisjoni koosoleku kokkuvõte

Aeg ja koht: 10. septembril 2026 kell 9.30-17.00, Riigikantselei

Osalesid:

- Hindamiskomisjoni liikmed: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa.
- Riigikantselei: Aivar Hiio, Johanna Rodima, Kadi Villers, Kairit Viidalepp, Regina Tagger.

Hindamiskomisjon hindas taotlusi hindamiskriteeriumide alusel ning hindepunktide kaalutud keskmisena kujunenud koondhinnete alusel moodustus projektide pingerida. Rahastamisettepanekud tehti pingerea ja innovatsioonifondi eelarve mahu (10 miljonit eurot) alusel. Dünaamiliselt kujunenud pingerea jooksva moodustumise loogikast lähtuvalt käsitles komisjon kõiki projekte potentsiaalselt rahastust saavatena, mistõttu andis soovitusi ideekavandite täiendamiseks ka projektide kohta, mis pingerea alusel lõpuks rahastust ei saanud.

Projektide pingerida on esitatud kokkuvõtte lisa 1.

1. TI-valmis andmestikud (Statistikaamet)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Heidi Kakko, Anni Lehari, Kristel Kriisa. Hindamisest taandas ennast Tarmo Luumann.

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Probleem on aktuaalne ja riigiülese potentsiaaliga, sest avaliku sektori andmed, metaandmed, mõisted ja meetodika paiknevad eri süsteemides ega ole tehisintellekti jaoks piisavalt ühtselt masinmõistetavad. See takistab andmete leidmist, tõlgendamist ja usaldusväärset analüüsi. Projekti vajadust toetavad Statistikaameti varasemad katsetused. Projekt toetab andmete taaskasutust ja tõhusamat riiki. Osa hindajaid peab seost Eesti 2035 konkreetsete arenguvajadustega siiski üldiseks. Laiem mõju sõltub lahenduse kasutuselevõtust ka teistes asutustes.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Teadmuskihi loomine tugineb varasemale valideeritud piloodile ning ühendab TI-tehnoloogiad rahvusvaheliste andme-standarditega. Modulaarne ülesehitus võimaldab tehnoloogilisi komponente katsete käigus muuta. Uudsus seisneb olemasolevate tehnoloogiate kombineerimises ja uue toimemudeli katsetamises.

	Täpsustada tuleb katse minimaalne ulatus, võrreldavad alternatiivid ja mõõdetavad edukriteeriumid. Ideekavandi ja eksperthinnangu¹ põhjal soovitab komisjon projekti etapiviisilist elluviimist ning kahe kuni kolme selgelt piiritletud kasutusjuhtumi määramist. Vähemalt üks kasutusjuhtum peaks võimaldama kontrollida lahenduse rakendatavust väljaspool Statistikaametit.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamismeetmed on läbi mõeldud	Tehnoloogia kiire muutumise, metaandmete kvaliteedi, komponentide sobivuse, koostöö, kasutuselevõtu ja ülalpidamiskulude riskid on põhjalikult käsitletud. Maandamist toetavad modulaarne arhitektuur, etapiviisiline arendus ja valideerimine. Täpsustamist vajavad laia skoobi, suure arendushanke ja komponentide ühendamise riskid. Kui lõplikku ideekavandisse lisatakse kasutusjuhtum, milles töödeldakse mikroandmeid või isikuandmeid, tuleb enne partnerluslepingu sõlmimist kirjeldada selle õiguslik alus, andmekaitsekorraldus, turvaline andmetöötluskeskkond ning osaliste vastutus.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Algse ideekavandi 18-kuulist ajakava peetakse ulatust arvestades pingeliseks. Täiendatud eelarves on projektijuhtimise kulud arvestatud 22 kuuks. Täiendatud ideekavandis tuleb ühtlustada projekti ajakava, tegevused ja kulude periood. Algse ideekavandi eelarve tugines turukonsultatsioonile, kuid arenduse suur koondrida vajas avamist. Esitatud eelarvejaotuses on tehnoloogilise arenduse komponendid eristatud, töömahtude ja hindade põhjendused tuleb kajastada täiendatud ideekavandis. Riigikantselei innovatsioonitiim palus esitada arvutused ja analüüsi projekti eelarve jaotuse kohta. Laekunud arvutused ja analüüs vaadati hindamiskomisjoni koosolekul üle. Praktilise kaasuse lisakulu on eelarves 285 600 eurot koos käibemaksuga. Kulud hõlmavad muu hulgas õigus- ja andmekaitseanalüüsi, turvalise andmetöötluskeskkonna arendamist ning HTM-i kaasuse katsetamist ja valideerimist.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Statistikaameti tuumikmeeskond katab andmehalduse, semantika, statistika, IT- ja TI-pädevuse ning tugineb varasemale praktilisele kogemusele. Põhirollid on jaotatud ja projektijuhtimise ressursid kavandatud. Riskiks on projektijuhi värbamine alles pärast rahastusotsust ning osa tehniliste rollide ebaselgus. Riigiülese kasutuse ettevalmistamiseks tuleb varakult kaasata ka teiste valdkondade andmejuhid ja võimalikud rakendajad.

¹ Riigikantselei tellis ideekavandile eksperthinnangu.

	Täpsustada tuleb RIA ja Justiits- ja Digiministeeriumi otsustusi ning vastutusrollid. HTM-iga praktilise kaasuse elluviimisel peab olema selge ka andmete omaniku vastutus.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Statistikaamet on lahenduse loomulik esmane kasutaja ning projekt seostub ameti põhitegevuse ja arenguplaanidega. Võimaliku rakenduskohana nimetati Statistikaameti otsingut ja Eesti andmete teabevärvavat. Esmajärgse kasutuselevõtu jaoks nähakse võimalust kasutada olemasolevaid andmehalduse arendusvahendeid. Pikaajaline rahastus, riigiülene omanik ja käitusmudel ei ole kokku lepitud. Kirjeldada tuleb püsikulud, haldamiseks vajalik kompetents ja laienemise konkreetset sammud. Komisjon rõhutab, et teiste asutuste varajane kaasamine peab toetama nii tulemuste valideerimist kui ka hilisemat kasutuselevõttu.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	25,00 punkti. Koht 1/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Toetada tingimustel, et: 1. Statistikaameti ideekavandile liidetakse praktiline kaasus Haridus- ja Teadusministeeriumiga (HTM). 2. Statistikaameti projektile antakse 285 600 euro ulatuses täiendav rahastus, et projekt sisaldaks ka praktilist kaasust. Ideekavandi senine eelarve oli 1 076 400 eurot, praktilist kaasust sisaldav uus eelarve on 1 362 000 eurot. Summad sisaldavad käibemaksu. Esitav täiendatud ideekavand peab sisaldama uuendatud eelarvet. 3. Kirjeldatakse lahenduse juhtimis- ja vastutusmudel ning konkreetset sammud tulemuste hilisemaks kasutuselevõtuks ja laiendamiseks üle avaliku sektori. 4. Luuakse varajane kaasamisvorm, näiteks nõukoda või tulemuste valideerimise rühm, kuhu kaasatakse lisaks RIA-le teiste valdkondade andmejuhid ja võimalikud rakendajad.
Lisamärkused	Täiendada ideekavandit vastavalt tingimustele.

2. Agentne riik: riiklik keskkonnaseire ja aruandlus (Keskkonnaagentuur)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Probleem on aktuaalne: keskkonna- ja kliimaaruandluse maht ning keerukus kasvavad, kuid protsessid on endiselt käsitöömahukad, killustunud ja veaohlikud. Mõju on küll eelkõige valdkondlik, kuid lahendusel on ka laiem kasutuspotentsiaal. Sarnane probleem ja vajadus on ka teistel ELi riikidel, hetkel igaüks ongi välja töötamas endale sobivat lahendust, kuna see on riigipõhine ning hetkel veel olemas ei ole.

	Projekt toetab roheüleminekut, andmepõhist otsustamist, digiriiki, kriisikindlust ja avaliku sektori tõhusust. Seos konkreetsete Eesti 2035 arenguvajadustega võiks olla taotluses siiski otsesemalt sõnastatud.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Ühtne kaugseire- ja aruandlustöövoog on probleemiga hästi seotud ning alternatiive on võrreldud. Lähenemine on uuenduslik ning ühendab kaugseire, AI-agendid, teadmushalduse, versioonihalduse ja auditeeritavuse. Samas on lahendused pigem erineva funktsionaalsusega arengutasemed ning AI, RAG-i ja agentse arhitektuuri kasutamine on osaliselt ette määratud. AI-d ega agent ei pruugi tegelikult vaja ollagi, võib piisata lihtsamast automatiseeritud lahendusest. Liiga kiiresti on hüpatud konkreetseesse lahendusse, tuleks põhjalikumalt süveneda probleemi, hankida lahendus üksnes probleemist lähtuvalt ning lasta konkreetne lahendus pakkuda turul. Kavandatud tegevused toetavad eesmärki, kuid projekt ühendab väga palju omavahel sõltuvaid komponente. Soovitav oleks etapiviisiline teostus, selged otsustuspunktid ja mõõdikud tööaja, vigade ning aruandluskiiruse tegeliku paranemise kohta.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamise meetmed on läbi mõeldud	Tehnilised, andmehalduslikud ja regulatiivsed riskid on põhjalikult käsitletud ning maandamise meetmed on konkreetSED. Täiendamist vajavad projekti laia skoobi ja juhtimise riskid ning läbi mõelda tuleks tegevuste lõpetamise või kitsendamise vaheotsustuspunktid.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Ajakava on loogiline ja sisaldab puhvrit, kuid 24 kuuga mitme metoodika, AI-lahenduse, integratsioonide ja valideerimise elluviimine on väga ambitsioonikas. Hange ajakulu ja etapiviisilised otsustuspunktid ei ole piisavalt nähtavad. Eelarve on tegevuspõhiselt struktureeritud, kuid suuremate arendus-, integratsiooni- ja arvutusressursi kulude hinnakujunemine on liiga üldine. Kaaluda tuleks etapiviisilist rahastamist ja arvutusressursi hankimist teenusena.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	KAUR-il on tugev keskkonnaseire ja kaugseire pädevus, kuid tehnoloogiline võimekus sõltub suuresti välisest ekspertiisist. Täpsemalt tuleb kirjeldada võtmeisikuid ning arhitektuuri-, infoturbe- ja muude IT-rollide katmist. Koostöö on olemas ka Statistikaameti ja Maa- ja Ruumiametiga, arutlusel ka PRIA-ga. Projektijuhi ja sisuekspertide ressursid on üldiselt määratud, kuid töopakettide vastutajad, otsustusrollid, tehniline tooteomanik ja asutustevaheline tööjaotus vajavad täpsustamist. Vajadus kaugseire- ja AI-ekspertiisi sisseostmiseks on tuvastatud, kuid vajalike ekspertide profiilid, ülesanded ning seos KAUR-i sisemise meeskonnaga on veel üldsõnalised.

6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Rakendusvalmidus on kõrge, sest projekt toetab KAUR-i põhitegevust ja kohustuslikku aruandlust ning kasutusele soovitakse võtta ka osaliselt edukad tulemused. Jätkaarenduse ja püsikasutuse rahastus pole siiski tagatud. Organisatsioonilise muutuse, regulatiivse aktsepteerimise, andmekvaliteedi, tehnoloogilise sõltuvuse ja skaleerimise riskid on põhjalikult läbi mõeldud ning kavandatud on asjakohased maandamismeetmed. Luuakse tehnilisi ja regulatiivseid eeldusi, sealhulgas modulaarne arhitektuur, auditeeritavus, standardliidesed ja paralleelkäitamine. Vähem selged on püsiv teenuseomanik, asutustevaheline vastutus ning projekti järel vajalikud ressursid ja kompetentsid.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	24,83 punkti. Koht 2/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Toetada tingimustel, et: 1. Meeskonna koosseis ja suutlikkus saavad põhjalikumalt kaardistatud ning lahti kirjutatud. 2. Projektis nähakse ette avatud probleemipõhine hange/ hanked, kus lahendusettepanekut oodatakse pakkujatelt. 3. Täpsustatakse ja selgitatakse juba ideekavandis, kes jääb lahenduse hilisemaks tehniliseks omanikuks.
Lisamärkused	Täiendada ideekavandit vastavalt tingimustele.

3. Drooniohu tuvastuse ja otsustustoe rakenduse katsetamine elutähtsa teenuse objektidel (Sisekaitseakadeemia)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Droonioht elutähtsa teenuse objektidel on väga aktuaalne ja strateegiliselt oluline probleem, mis mõjutab otseselt kriitilise taristu kaitset, avalikku turvalisust ja elutähtsate teenuste toimepidevust. Projekt seostub hästi Eesti 2035-ga ning kriisikindluse, julgeoleku ja digiriigi eesmärkidega.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Projekti tugevuseks on terviklik lähenemine: kombineeritakse füüsilisi katseid, erinevaid sensoreid, ühise olukorrapildi loomist, otsustustuge ning digitaalset katsekeskkonda. Lahendus ei ole lukustatud ühe konkreetse toote või sensori külge ning tehnoloogiline teostus kujuneb turukonsultatsioonide ja katsete põhjal. Samas on komponentide hulk väga suur ja tekib risk, et katseprojekt kasvab liiga laiaks arendusprojektiks. Eriti tuleks täiendavalt põhjendada digikaksiku ning VR/XR-komponentide otsest lisaväärtust projekti põhieesmärgi saavutamisel.

3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamise meetmed on läbi mõeldud	Riskianalüüs on projekti üks selgeid tugevusi. Käsitletud on tehnoloogiat, õigusruumi, ETO turvalisust, partnerlust, andmeid, kasutajaid, projekti ulatust, ajakava, üldistatavust ja tulemuse omanikku ning riskidele on enamasti määratud maandamise meetmed. Täielikult ei ole siiski maandatud kaks olulist riski: projekti ulatuse paisumine ja tulemuse tulevase institutsionaalse omaniku puudumine.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Ajakava on detailne, kuid selles on mõningaid sisulisi vastuolusid: esimene katsetsükkel võib alata enne prototüübi, integratsioonide ja lubade täielikku valmimist. Hanke- ja tarneaegadele on jäetud suhteliselt vähe puhvrit ning projekti kogukestuse esituses esineb ebatäpsusi. Eelarve on tegevuste kaupa detailselt kirjeldatud, kuid mitme suurema kulurea hinnakujunemine vajab paremat põhjendamist. Hindajad toovad esile projekti ettevalmistus- ja ekspertiisikulude mahu, võimalikud arvutusvead ning küsimuse, kas kõik digikaksiku ja VR/XR-i komponendid on põhikatses seisukohalt vältimatud.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Vajalikud kompetentsid ja partnerid on laialt kaardistatud ning ETOde kaasamine on oluline tugevus. Rollid ja vastutused on võrdlemisi detailselt kirjeldatud. Samas ei ole konkreetseid inimesi nimetatud, oluline osa võtmeekspertiisist ostetakse sisse ning nii igapäevase projekti juhtimise kui ka tehnilise koordineerimise sõltuvus sisseostetavast võimekusest tekitab täiendava riski. Lisaks vajab tugevamat rolli keskne poliitikakujundaja ja kriisikindluse eest vastutav valitsemistasand.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	SKA saab loodud teadmisi, metoodikat ja võimekust rakendada õppes ja täienduskoolituses, kuid operatiivse drooniohu tuvastus- ja otsustustoe süsteemi tulevane omanik, rahastus ning kasutuselevõtu mudel ei ole kindlaks määratud. Omaniku ja jätkurahastuse küsimuse jätmine projekti lõpus lahendatavaks stsenaariumiks ei anna piisavat kindlust, et toimiv lahendus jõuab tegelikult ETO-del kasutusse. On oluline, et katsetes osalevad ETO-d annaksid oma osalemise kohta selgema kinnituse ning projekt esitaks rakendusmudeli, milles on nimetatud ka piloodijärgne omanik.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	24,71 punkti. Koht 3/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Toetada tingimustel, et: 1. ETO-d kaasatakse projekti ametliku kinnitusega (<i>MOU</i> või muu sarnane). 2. Ideekavandis tuuakse välja, kes on rakendusjärgne lahenduse omanik.
Lisamärkused	Täiendada ideekavandit vastavalt tingimustele.

4. Tarnetõrke eelhoiatus (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Riigil puudub terviklik võimekus kriitiliste kaupade tarneriske varakult märgata. Kriisid, tarneahelahäired ja IMERA rakendamine muudavad probleemi strateegiliselt oluliseks, kuigi mõni hindaja näeb selle mõju kas liialt valdkondlikuna või üksnes protsessi-innovatsioonina. Projekt toetab kriisikindlust, majanduse vastupidavust, andmepõhist juhtimist, ressursisäästu ning avaliku ja erasektori andmevahetust.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Eri andmeallikate ühendamise ja kasutusjuhtude portfellipõhine katsetamine on probleemiga hästi seotud ning lahendusruum on jäetud avatuks. Täpsustamist vajavad tehniline kontseptsioon (millistest allikatest sisendinfo, kui palju varem jms), liivakasti vajalikkus (kas ainult katseks või ka edaspidi püsilahenduses) ja AI-põhise võrgustikulise lahenduse eeldused. Hüpoteesipõhine lähenemine on tugevuseks ja toetab eesmärki, kuid välismaiste tarneahelate kohta andmeid napib ning see info pärineb vaid kesketelt teabevahendusasutustelt ja Eesti logistikaettevõtetelt kaudsena. Määrata tuleb täpsemalt edukuse mõõdikud, nt minimaalne kasulik eelhoiatusaeg, lubatav valehäirete määr, riskide avastamise määr ja mõju otsustele.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamise meetmed on läbi mõeldud	Andmete, skoobi, integratsiooni ja institutsionaalse koostöö riskid on tuvastatud ning enne täisarendust on kavandatud katkestuspunkt. Põhjalikumalt tuleb käsitleda valehäireid, riskide märkamata jäämist, mudeli kvaliteedi langust ja ekslike otsuste tagajärgi.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Ajakava on üldjoontes loogiline, kuid kuni kümne kasutusjuhu arendamine, integreerimine ja valideerimine 24 kuuga on ambitsioonikas. Mõistlik oleks projekti kaaluda etapiviisilisena, alustada 1–2 kasutusjuhuga ning laiendada projekti alles pärast põhihüpoteesi valideerimist. Eelarve sisaldab suuri koondsummasid, mille töömaht, hinnakujunemine ja turuhinna alus pole piisavalt avatud. Lisaks esineb tabelis arvutuslikke ebakõlasid, mistõttu vajab eelarve täpsustamist.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Kaasatud asutused katavad varustuskindluse, valdkondliku ekspertiisi, andmed, AI ja teadusliku valideerimise. Täpsustamist vajavad võtmeisikud ning tehnilise ja sõltumatu valideerimise kompetents.

	MKM-i ja EVK põhirollid on kirjeldatud, kuid EVK tegelik vastutus, tooteomanik ja tehnilise integratsiooni eest vastutaja vajavad täpsustamist. Projektijuhtimise kavandatud ressursid võib projekti ulatust arvestades olla napp. Laiemaks rakendamiseks võiks kaaluda ka elutähtsa teenuse osutajate kaasamist.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Rakendusvajadus ja institutsionaalne kasutaja on olemas ning piloot seostub MKM-i ja EVK ülesannetega. Lahtised on teenuse omanik, haldusmudel, jätkuarenduse ulatus ja küsimus, kas teenust peaks osutama riik või erasektor. Püsi rahastuse, andmevoogude jätkusuutlikkuse ja institutsionaalse vastutuse riskid on tuvastatud, kuid maandamismeetmed on üldised ning omandi- ja teenusemudeli otsustamine on jäetud liiga hilisesse etappi. Projekt loob tehnilisi, õiguslikke ja tööprotsessiga seotud eeldusi, kuid andmete tegelik kättesaadavus on fundamentaalne eeltingimus. Varem tuleb lahendada püsivad andmekokkulepped, jätkurahastus ning MKM-i ja EVK vastutusmudel.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	24,67 punkti. Koht 4/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Toetada tingimusel, et: 1. Vaadatakse üle ning võimalusel vähendatakse kasutusjuhtude arvu projekti skoobis, kuid selliselt, et edu mõõdikuks oleks endiselt kolm TRL7 tasemele realiseeritud kasutusjuhtu.
Lisamärkused	Täiendada ideekavandit vastavalt tingimustele.

5. Kilti elektroonilise sõjapidamise innovatsioonikeskus (Kaitseministeerium)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Probleem on väga aktuaalne ja riiklikult oluline. GNSS- ja raadiosagedushäirete sagenemine, droonide ja droonitõrje-tehnoloogiate kiire areng ning realistliku EMC/EW katsekeskkonna puudumine mõjutavad otseselt kaitsevõimet, avalike teenuste toimepidevust ja Eesti ettevõtete arendusvõimalusi. Avaliku sektori sekkumise vajadus on põhjendatud ka sellega, et sagedusõiguste, õhuruumi, ohutusalade ja spetsiaalse taristu küsimusi ei saa üksikud ettevõtted iseseisvalt lahendada.

2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Analüüsi, kontseptsiooni loomise ja praktilise valideerimise kolmeetapiline ülesehitus on loogiline. Samas on põhisuund – püsiva Kilti keskuse loomine – üsna varakult ette valitud ning alternatiivseid mudeleid, näiteks väiksemat püsitaristut, rentimist või teenusepõhist lahendust, ei ole piisavalt võrreldud. Katseprojekti fookus peaks olema eelkõige minimaalse vajaliku katsevõimekuse tõendamisel, mitte täiemahulise keskuse rajamisel. Lähenemine peab olema etapiviisiline.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamismeetmed on läbi mõeldud	Riskianalüüs on väga põhjalik ning hõlmab õiguslikke, sagedus-, lennuohutus-, tehnilisi, asukoha-, finants-, ajakava-, inimressursi ja jätkusuutlikkuse riske. Täiendavalt tuleks põhjalikumalt hinnata võimalike elektromagnetiliste häirete mõju merenavigatsioonile, Haapsalu–Rohuküla maanteele, Haapsalu linnale ja sadamatele ning tulevaste suuremate UAV- ja merenduskatsete taristu- ja ohutusvajadusi. Komisjoni arutelu peetakse vajalikuks teha juba esimeses etapis põhjalik asukoha sobivuse analüüs.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	24-kuuline ajakava on üldiselt realistlik ja loogiliselt üles ehitatud. Samas on ajakava ja eelarvetabeli vahel mitmeid ajalisi erinevusi ning enne suuremahuliste hangete käivitamist peaks analüüsietapi lõpus olema selge otsustuspunkt. Projekti peamine probleem on eelarve suur põhivara komponent. Ligikaudu miljoni euro suurune katsetehnoloogia ja 250 000 euro suurune inventar vajavad märksa detailsemat põhjendamist ning eristamist tulevase püsikeskuse investeeringutest. Tuleks analüüsida olemasoleva tehnika kasutamist, rentimist ja teenusena hankimist ning vähendada võimalusel püsivara mahtu.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Meeskond on valdkondlikult tugev ning hõlmab kaitse, EW/EMC, lennunduse, raadiosageduste, testimise, teadus-arenduse ja taristu kompetentse. Rollid ja institutsioonide vastutus on üldjoontes läbi mõeldud, kuid konkreetseid meeskonnaliikmeid ei ole nimetatud ning operatiivne tööjaotus ei ole kõigis tegevustes piisavalt selgelt seotud ajakava ja eelarvega. Täiendava ekspertiisi vajadus on hästi teadvustatud. Enne projekti alustamist tuleb formaliseerida kriitiliste partnerite rollid. Täiendavalt tuleks kaasata Transpordiamet ning tugevamalt kaitsetööstuse ja tulevaste teenusekasutajate esindajad.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Võrreldes varasema projektiversiooniga on jätkumudel oluliselt paremini läbi mõeldud. Kavandatud on kaks võimalikku mudelit – erasektori operaator või keskne avaliku sektori kompetentsikeskus – ning nende puhul on käsitletud rolle, rahastust ja üleminekut.

	Samas ei ole võimeomanik, operaator ega püsirahastus veel otsustatud. Kasutuselevõtu riske ja eeldusi on valdavalt käsitletud, kuid tegelikku nõudlust ja elutsüklikulu tuleks valideerida võimalikult vara. Komisjoni arutelu tulemusel peetakse vajalikuks tuua püsimodeli/ opereerimismodeli ja äriplaani analüüs ettepoole, hiljemalt projekti teise etappi, et enne suuremaid tehnoloogiainvesteeringuid oleks selge, kes võimekust hiljem opereerib, kes seda kasutab ja milline on jätkusuutlik rahastusmodel.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	24,43 punkti. Koht 5/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Toetada tingimustel, et: 1. Projekti eelarvet vähendatakse tehnoloogiaostude arvelt 1 700 000 eurole nii, et projektil säiliks maksimaalne mõju. 2. Esimeses etapis tehakse asukoha sobivuse analüüs. 3. Teises etapis tehakse püsimodeli opereerimise analüüs.
Lisamärkused	Täiendada ideekavandit vastavalt tingimustele.

6. Ruumiandmete süvaõppe andmestiku testimine automaatse Eesti Topograafia Andmekogu uuendajana ja poliitika kujundamist abistava tööriistana (Maa- ja Ruumiamet, Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Probleem on konkreetne ja suuremahuline. ETAK-i uuendamine on käsitööpõhine, kulutab tohutult töötunde aastas ning andmete aeglane uuenemine vähendab nende väärtust nii riigi enda tööprotsessides, analüüsides kui sisendina ettevõtluse jaoks. Probleem on aktuaalne, ruumiandmed ei leia piisavalt kasutust otsuste alusena ja poliitikakujunduse seisukohast oluliste küsimuste vastamisel.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Projekt on tehnoloogiliselt selgelt uuenduslik, kuid lahenduse visioon ja tehniline arhitektuur on juba paigas ja alternatiividele palju ruumi ei ole. Innovatsioonifondist rahastatakse katseprojekte, mille maksimaalne TRL on 7. Projekti skoop vajab täpsustamist, eelkõige AI-assistendi ja poliitikakujundamise funktsionaalsuse osas. AI-põhise poliitika-kujundamise osa on praegusel kujul veel ebamäärane ja nõrgalt läbimõeldud. Skoobi täpsustamisel on oluline jälgida, et alles jääks loomulikus keeles päringute tegemise võimalus, et kasutaja saaks

	andmetelt infot küsida ilma GIS-i või ruumiandmete tehnilisi eripärasid tundmata. Innovatsiooniprojekti kese ei pea ilmtingimata liikuma üldise LLM-i arendamisele, vaid põhirõhk peaks jääma ruumiandmete mustreid tuvastava süvaõppe-/masinõppemudelile.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamismeetmed on läbi mõeldud	Riskid on loetletud ning valdavalt tehnilist laadi. Täiendavat käsitlemist vajavad aga riskid, mis kaasnevad AI-väljundite kasutamisega ametlike ruumiandmete muutmisel ja võimalike õiguslike tagajärgedega (nt õuealade ja maamaksu puhul), samuti see, mis saab siis, kui mudel ei saavuta seatud täpsuslävendeid.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Taotluses esitatud ajakavas on ebakõlad (18 kuud vs tegevuskava 21 kuud). Ajaperiood tundub ette nähtud skoobiks mõneti pingeline ja optimistlik. MaRu-l on paralleelselt töös palju projekte, mistõttu tuleb kaaluda, kas projektijuhtimise võimekus ja ressursid on piisavad nii mitme projekti paralleelseks teostamiseks. Erinevates kohtades on kasutatud erinevaid summasid ning ka projekti etappide arv ei ole järjepidev – mainitud on nii kolme kui viit etappi. Välja on toodud 20% ulatuses riskipuhver, mille kasutus ei ole sisuliselt lahti kirjutatud.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Meeskond koosneb projektijuhist, tootejuhust ja süsteemiarhitektist. Jääb ebaselgeks, millised teised välised osapooled konkreetsetl kaasatakse. Taotlus ei kirjelda piisavalt konkreetsetl, millist täiendavat süvaõppe, georuumi-AI, andmekaitse/õiguslikku või sõltumatut valideerimiseksptiisi projekti jooksul vajatakse ja kuidas see kaasatakse.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Valmisolek tulemusi ellu viia on seotud MaRu AI-teekaardiga 2026-2027 ning positiivsete tulemuste korral soovitakse lahendus päriselt kasutusele võtta. Hinnatud on ka kasutuselevõtu jooksvad kulud.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	23,00 punkti. Koht 6/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Toetada tingimustel, et: 1. Projekti eelarvest eemaldatakse 20% riskipuhver ning eelarvet korrigeeritakse vastavalt tegelikult põhjendatud kuludele. 2. Projektitiimile seatakse kõrged nõuded projektijuhtimise, tehnilise võimekuse ja partneritevahelise koostöö osas, arvestades projekti keerukust ja sõltuvusi teiste arendustega (MARUs, PRIAs ja mujal). Vältima peab dubleerivaid arendusi ning võimalusel kasutada ühiseid andmemudeleid, ühiseid tehnilisi komponente ja kooskõlastatud andmekasutuse põhimõtteid. 3. Ideekavandis ja taotluses esinevad sisulised, arvutuslikud ja vormilised vastuolud ning vead parandatakse. Sealhulgas tuleb ühtlustada projekti etapid,

	eelarvenumbrid, tegevuste kirjeldused ja oodatavad tulemused. 4. Projekti põhikomponendid kujundatakse nii, et ruumiandmete analüüsi võimekuse loomine ei sõltuks AI-assistendi valmimisest. Projekti minimaalne iseseisev tulemus peab olema ruumiülevaate ja ruumiandmete analüüsi võimekuse loomine.
Lisamärkused	Täiendada ideekavandit vastavalt tingimustele.

7. Tuleviku ehitamis- ja planeerimiskeskonna tsentraalse orkestreerimis- ja kvaliteedikontrolli katseprojekt (Maa- ja Ruumiamet, Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Probleem on aktuaalne ja praktiline. Praegune arendusmudel, kus mitu välist arenduspartnerit arendavad süsteemi eri loogikate alusel, tekitab killustatust, ühildumisprobleeme ja vajaduse kesksema orkestreerimise järele. Komisjoni hinnangul on vajadus arenduste, vigade, klienditõrgete ja paranduste terviklikuma käsitluse järele hästi põhjendatud. Projektil on potentsiaal anda väärtust ka laiemalt kui ühe infosüsteemi vaates, eeldusel et lahendus ja saadud õppetunnid on ülekantavad teistele avaliku sektori süsteemidele.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Lahendussuunad toetavad projekti eesmärki ning on selgelt uuenduslikud ja eksperimenteerimist võimaldavad, kuid projekti skoop on praegusel kujul liiga lai ja ambitsioonikas. Ühe projekti raames soovitakse 19 kuuga katsetada mitut sisuliselt eraldiseisvat kasutusjuhtu – kesket multi-agentset orkestreerimist, AI-põhist koodiloomet, iseparanevaid teste, intsidentide diagnoosi, kasutajatuge ning küberturbe ja vastavuskontrolli lahendusi –, mistõttu on oht, et fookus hajub ja ühest projektist kujuneb mitu paralleelset innovatsiooniprojekti. Positiivne on valmisolek lahendusi katsete põhjal muuta või asendada hübriid- ja traditsiooniliste lahendustega. Samas on tehnoloogilised valikud kirjeldatud juba väga konkreetselt, mistõttu vajab täiendavat põhjendamist, kas enne turukonsultatsiooni on otstarbekas siduda projekt konkreetsete platvormide ja tehnoloogiatega või tuleks jätta lahendustee avatuma ja tehnoloogianeutraalsemana.

3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamise meetmed on läbi mõeldud	Tehnoloogilised ja organisatsioonilised riskid on üldiselt hästi teadvustatud. Oluliste riskidena tõusevad esile liiga lai skoop, ühest tarnijast sõltuvus, lahenduse võimalik halb ülekantavus teistesse süsteemidesse ning sõltuvus olemasolevate arenduspartnerite valmisolekust oma seniseid tööviise muuta. Täiendav risk on see, et nelja välise arenduspartneri kaasatus ei ole veel piisavalt kindel. Projekti tulemuste rakendamine võib eeldada tellijapoolsete arendusreeglite ning tulevaste hangete nõuete muutmist. Samuti tuleb maandada riski, et projekt sõltub liigselt paralleelsetest MaRu/KeMIT tegevustest või sellest, et teised osapooled liiguvad samas tempos.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Ajakava tundub kavandatud töömahu suhtes pingeline. Komisjoni hinnangul on lühikese aja jooksul planeeritud liiga palju erinevaid tegevusi ja katsetusi. Samas ei ole kõik tööd omavahel otseselt sõltuvad, mistõttu tuleks hinnata, kas osa tegevusi saaks teha paralleelselt ja projektiperioodi täpsemalt struktureerida. Komisjoni arutus pakutakse võimaliku orientiirina ligikaudu 12 kuud sisuliseks arenduseks, millele lisanduks hankemenetluse aeg. Projektijuht põhjendas pikemat perioodi vajadusega teha katse-eksitus-tüüpi katsetamist ning kombineerida erinevaid andmeallikaid ja kasutusjuhte. Eelarvet hinnatakse üldiselt läbimõelduks. Positiivselt tuuakse välja, et arvestatud on ka AI-lahenduste tegelike kasutuskuludega, näiteks tekstitöötlemahust sõltuvate kuludega. Eelarve realistlikkus sõltub siiski otseselt sellest, kui laiaks projekt lõpuks jääb.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Praegune kaheliikmeline tuumikmeeskond tundub projekti mahu ja keerukuse suhtes napp. Komisjoni hinnangul vajab taotlus selgemat kirjeldust sellest, kes projekti tegelikult veavad, millised on nende rollid ja kompetentsid ning kuidas tagatakse piisav tehniline ja projektijuhtimise võimekus. Positiivne on, et KEMIT-is tegelevad teemaga juba süsteemi-arhitektid ning meeskonda on plaanis laiendada ka MaRu poolelt. Arendus ja katsetused on kavas hankida turult, samal ajal kui sisemine meeskond peaks hoidma tervikpilti ja juhtima arhitektuurseid valikuid. Komisjoni soovitus on täiendada projektitiimi kirjeldust ning näidata selgemalt, et KEMIT ise on projekti sisuline omanik ja valmis seda ellu viima.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Projektil on potentsiaal laiemaks kasutuselevõtuks, kuid see eeldab, et lahendus ei jää ühe süsteemi või ühe tarnija spetsiifiliseks. Komisjoni hinnangul tekib projektil suurem väärtus siis, kui saadud kogemus ja lahendusloogika on praktiliselt jagatav ka teiste avaliku sektori IT-majadega. Soovitati kaasata teised IT-majad ja erasektori partnerid juba projekti käigus, näiteks nõukoja või juhtrühma kaudu. See aitaks varakult testida lahenduse ülekantavust, suurendada teiste organisatsioonide valmisolekut tulemusi kasutada ka väljaspool

	konkreetsed projekti või infosüsteemi ning vältida olukorda, kus skaleerimise võimalusi hakatakse hindama alles projekti lõpus. Hilisema kasutuselevõtu eelduseks võivad olla ka tellijapoolsete reeglite ja tulevaste hangete nõuete kohandamine.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	22,67 punkti. Koht 7/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Toetada tingimustel, et: 1. Projektimeeskonda täiendatakse ning taotluses tuuakse selgelt välja projekti võtmeisikud, nende rollid, vastutus ja pädevus, et oleks piisavalt tõendatud meeskonna võimekus projekti kavandatud mahus ellu viia. 2. Projekti juurde moodustatakse nõuandev kogu või nõukoda, kuhu kaasatakse lisaks projekti osapooltele ka teiste avaliku sektori IT-majade ning erasektori esindajad.
Lisamärkused	Täiendada ideekavandit vastavalt tingimustele.

8. TeeTark: TI otsustustugi (Transpordiamet)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Probleem on valdkonnas aktuaalne ning teede korrashoiu, remondivajaduse ennetamise ja ajaloolise teadmise säilitamise vaatest sisuline. Samas jääb komisjonile mulje, et suur osa kavandatud tegevustest on pigem tavapärane valdkondlik arendus- ja andmekorrastustöö ning senise mahajäämuse vähendamine, mitte selgelt innovatsioonifondi profiilile vastav arendus. Komisjoni hinnangul vajab tugevamat põhjendamist, milles seisneb probleemi uudsus ja miks ei ole tegemist tegevustega, mis peaksid kuuluma organisatsiooni tavapärase arendustöö hulka. Samuti jääb majandusliku mõju hinnang liiga hüpoteetiliseks ning vajab paremat tõendamist.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Lahendussuundade eesmärk on parandada teede seisundi, remondivajaduse ja ennetava hoolduse planeerimist ning siduda paremini olemasolevaid andmeid ja süsteeme. Võimaliku lisaväärtusena nähakse ajaloolise teadmise säilitamist, kvaliteedinäitajate parandamist ning eri süsteemide omavahelist paremat suhtlust. Komisjoni peamine kõhklus on siiski, kas kavandatud lahendus on piisavalt innovaatiline või on tegemist tavapärase infosüsteemi- ja andmearendusega. Soovitatakse kaaluda väiksemat ja sihitumat pilooti, kus valitakse piiratud andmemaht või konkreetsem kasutusjuht, mille pealt saaks lahenduse väärtust ja toimivust tõendada.

3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamismeetmed on läbi mõeldud	Peamised riskid on seotud projekti liiga suure skoobi, ebapiisavalt põhjendatud majandusliku mõju ning vähese välise kaasamisega. Samuti on risk, et projektist kujuneb tavapärane infosüsteemide korrastamise ja andmekvaliteedi parandamise arendus, mille innovatsioonikomponent jääb nõrgaks. Täiendav risk on see, et osa vajalikust arendusest on teedesektoris juba mujal käimas ning projekt võib hakata dubleerima olemasolevaid tegevusi. Vajab selgemat kaardistamist, millised lahendused või arendused on juba olemas ja milles seisneb kavandatava projekti täiendav väärtus. Kriisiolukorras kasutamise võimalust on mainitud, kuid vastavaid osapooli ei ole seni kaasatud. Kui kriisikasutus on oluline osa projekti väärtuspakkumisest, tuleks ka need kasutajad varakult kaasata.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Ajakava hinnatakse pigem pikaks ning komisjon tõstatab küsimuse, kas projekti oleks võimalik teha lühema perioodi ja väiksema skoobiga. Projektijuhi hinnangul on skoop suur, kuid vajadusel oleks võimalik vähendada näiteks kasutatavate andmete mahtu või piirata väljundeid. Eelarve põhjendatus vajab täiendavat selgitamist. Eelkõige tekitab küsimusi ligikaudu 400 000 euro suurune andmete korrastamise kulu ning selle kujunemise loogika. Maksumuse hinnang põhineb TRAM-i sisemiste IT-ekspertide hinnangul, kuid välist turukonsultatsiooni ei ole tehtud. Komisjoni hinnangul tuleks eelarve realistlikkuse tõendamiseks kasutada laiemat turusisendit.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Komisjoni peamine kriitika ei ole suunatud meeskonna otsese pädevuse, vaid pigem kaasamise ja välise sisendi vähesuse suunas. Projekti maksumus ja tehniline lahendus on hinnatud suuresti organisatsiooni enda ekspertide poolt ning väliseid turuosalisi ei ole piisavalt kaasatud. Soovitav on kaasata projekti ettevalmistusse rohkem väliseid eksperte, turuosalisi ning võimalikke kasutajaid, et valideerida nii tehnilist lahendust, maksumust kui ka kasutusvajadust. See aitaks vähendada riski, et projekt lahendab üksnes organisatsioonisisest mahajäämust.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Projekti võimalik laiem väärtus seisneb selles, et loodav tööriist või teadmus võiks olla kasutatav lisaks Transpordiametile ka era-sektoris ja kohalikes omavalitsustes. Eriti KOV-ide puhul võiks väärtus seisneda ennetava teehoolduse ja remondiplaneerimise paremas toetuses. Samas ei ole laiem kasutuselevõtt veel piisavalt läbi töötatud. Vajab selgemat kirjeldust, millised osad lahendusest on ülekantavad teistele teede valdajatele, millised andmed ja funktsioonid oleksid neile kättesaadavad ning kuidas kaasatakse potentsiaalsed kasutajad juba projekti jooksul.

	Positiivse aspektina võib projekt anda erasektori ettevõtetele praktilise kogemuse ja referentsi, kui arendus hangitakse turult ja tulemused on hiljem laiemalt kasutatavad.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	22,67 punkti. Koht 8/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Toetada tingimustel, et: 1. Ajakava vaadatakse üle ja lühendatakse soovitavalt maksimaalselt 18 kuu peale. Ajakava tuleb siduda selgete vahe-eesmärkide ja tulemustega. 2. Projekti skooopi kitsendatakse ja tegevusi prioriseeritakse, tuues välja põhieesmärgi saavutamiseks vältimatud tegevused ja andmemahud ning need, millest on võimalik loobuda või need järgmisse etappi jätta. 3. Projekti kaasatakse vähemalt mõned võimekamad KOV-id, et valideerida lahenduse kasutatavust väljaspool Transpordiametit ning hinnata selle rakendatavust kohaliku teedevõrgu ennetavas hoolduses ja remondiplaneerimises. 4. Olemasolevad Teede Tehnokeskuse arendused ja andmed käsitletakse tervikuna koos kavandatava projektiga ning tagatakse nende sidumine, vältides dubleerivaid arendusi. 5. Projekti eeltingimus on loodava andmekihi laiem kasutatavus ka teiste asjaomaste osapoolte poolt, sh KOV-id ja erasektor, mitte üksnes Transpordiametil oma sisemises töös.
Lisamärkused	Täiendada ideekavandit vastavalt tingimustele.

9. Täpispinnaseire projekt maa digikaksiku loomiseks (PRIA)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Probleem on aktuaalne. Kuigi suuresti on tegu PRIA-sisese tehnoloogilise vajaku likvideerimisega, saab projekti pidada laiemalt oluliseks, kuna ruumimuudatuste automaatset ülevaadet vajavad ka teised ametkonnad (MaRu). Projekt toetab avaliku sektori tootlikkust, halduskoormuse vähendamist, andmepõhist juhtimist, digiriiki ja ressursside paremat kasutamist. Osa hindajaid peab strateegilist seost Eesti 2035-ga üldsõnaliseks.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Mitme andmeallika ja markeripõhise analüüsi ühendamine vastab probleemile hästi. Samas liigutakse liiga kiiresti väga laia digikaksiku ja agentse AI-lahenduseni. Lahendus toetab otseselt seireprobleemi lahendamist, kuid minimaalne katsetatav tervik ja edu kriteeriumid pole selged.

	Määrata tuleb mudeli täpsuse, valehäirete, ajavõidu ja töömahu vähenemise sihttasemed. Projekt katsetab erinevaid andmeallikaid, vabavara- ja kommerts-mudeleid ning nende kombinatsioone. Lai tehnoloogiline raam küll võimaldab innovatsiooni, kuigi üldine lahenduskontseptsioon on juba ette määratud. Pigem on paljuski tegemist tavapärase IT-arendusprojektiga, mis tekitab küsimuse, kas innofond rahastus-allikana on sellele projektile õige.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamismeetmed on läbi mõeldud	Tehnilised, andme-, hanke- ja integratsiooniriskid on põhjalikult kaardistatud. Täiendamist vajavad ebatäpsete otsuste tagajärjed, mudeli kvaliteedi muutumine ajas, üldistatavus, kommertsandmete sõltuvus ja kattuvus MaRu projektiga.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Ajakava on üldjoontes loogiline, kuid 18 kuud on pingeline ning hankeprotsess, tehniliste ebaõnnestumiste puhver ja PRIA enda AI-meeskonna panus pole piisavalt nähtavad. Mudelite tegelikuks katsetamiseks jääb suhteliselt vähe aega. Üle poole eelarvest moodustava kogu Eestit katvate kommerts-satelliidiandmete kulu kujunemine pole piisavalt põhjendatud. Projekti ja eelarve skooptuleb kitsendada põhjendatud katsealade valikuga, kuni 20% üle-eestilisest katvusest. Täpsustada tuleb testalade maht, hilisemad püsivad andmekulud, PRIA AI-meeskonna panus ning investeeringu tasuvus võrreldes prognoositava säästuga.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Puuduvad nimelised vastutajad ja koormused ning mitu kriitilist kompetentsi tuleb leida väljast. Projektijuhtimise mudel, juhtrühm ja põhirollid on selgelt kirjeldatud. Täpsustada tuleb koormused ning PRIA AI-meeskonna ja sisseostetavate ekspertide tegelik töö- ja vastutusjaotus. Kaugseire-, ruumiandmete, arenduse ja arhitektuuri ekspertiisi sisseostmine on läbi mõeldud. PRIA-l on koostöösuhted MaRu ja teiste partneritega, kuid MaRu ei ole (veel) projektipartner. Projektide tugeva kattuvuse tõttu oleks vaja tihedamat koostööd või projektide ühendamist.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Rakenduspotentsiaal on kõrge, sest lahendus toetab otseselt PRIA põhitegevust ja olemasolevat pinnaseireprotsessi. Peamine küsimus on majanduslik jätkusuutlikkus, sealhulgas andmete ostmise püsikulu. Kasutuselevõtu vajadus on olemas, kuid püsilahenduse andme-, IT- ja mudelihalduse kulud ning kommertsandmete jätkurahastus pole läbi töötatud. Tuleb näidata, kas prognoositav sääst säilib pärast kõiki püsikulusid. PRIA-l on olemas vajalik tööprotsess, AI-taristu ja sisemine kompetents ning olulist õigusmuudatust ei eeldata. Laiemaks

	rakendamiseks on aga vaja koostööd MaRu-ga ja riigiüleseid kokkuleppeid.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	22,29 punkti. Koht 9/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Mitte toetada
Lisamärkused	Ettepanek „mitte toetada“ tuleneb projekti kohast kujunenud pingereas, jäädes alla 10 miljoni euro lävendi.

10. Mehitamata kaabeldrooniga seirerobot idapiirile (Politsei- ja Piirivalveamet)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Piiriseire probleem on väga aktuaalne ja otseselt seotud PPA põhitegevusega. GNSS-häiringud, piiratud inimressurss ning seiretaristu katvuse piirangud vähendavad võimalust tagada pidevat olukorrateadlikkust. Projekt toetab julgeoleku, turvalisuse, innovatsiooni ja avaliku sektori tõhususe eesmäärke. Samas ei ole probleem iseenesest seotud ainult ühe konkreetse roboti-lahendusega ning selle lahendamiseks on võimalik kasutada erinevaid tehnoloogilisi lähenemisi.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Maismaaroboti ja kaabeldrooni kombinatsioon on tehnoloogiliselt huvitav ja probleemiga seotud, kuid lahendus on juba taotluses väga detailselt ette määratud. Alternatiivseid tehnoloogiaid ja arhitektuure ei ole piisavalt võrreldud. Hindajate hinnangutes esineb erinevusi selle osas, kui realistlik on kavandatud autonoomsustase, kuid läbivaks küsimuseks jääb, kas projekt peaks testima just etteantud UGV + kaabeldrooni lahendust või alustama laiemast probleemipõhisest turu- ja tehnoloogia-analüüsist.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamismeetmed on läbi mõeldud	Õigus-, andmekaitse-, AI-, küber- ja integratsiooniriske on käsitletud, kuid tehnoloogilised ja füüsilise käitamise riskid vajavad märksa tugevamat tähelepanu. Puudulikult on käsitletud näiteks autonoomsustehnoloogia küpsust, süsteemiintegratsiooni, töökindlust, valehäireid, sidekatkestusi, sabotaaži, roboti kinnijäämist ning ohutut toimimist rikete korral olukorras, kus inimesel puudub kiire juurdepääs süsteemile.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Etapid on loogilised, kuid tehniliselt keeruka süsteemi arendus, erinevate tootjate seadmete integratsioon ja katsetamine võivad ettenähtud ajaraamis osutuda väga ambitsioonikaks. Eelarve struktuur on olemas, kuid puudub turu-uuring ning osa hindajaid peab kavandatud tehnoloogilise ambitsiooni saavutamist

	selle eelarve piires ebarealistlikuks. Soovitav on siduda rahastus etapiviisiliste tehniliste otsustuspunktidega ning kaaluda komponentide eraldi ostmise ja PPA-poolse integreerimise asemel terviklahenduse hankimist vastava tehnilise kompetentsiga konsortsiumilt.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	PPA meeskond katab hästi operatiivse piirivalve, õiguse, andmekaitse, infoturbe, side ja hankimise vaate. Kriitilise puudujäägina ei ole põhimeeskonnas selgelt tagatud autonoomse robotika, droonitehnoloogia, masinnägemise ning keeruka süsteemiintegratsiooni kompetentse. Need on kavas valdavalt sisse osta. Meeskonnaliikmeid ei ole nimeliselt nimetatud ning mitme olulise välispartneri kaasamine on veel kavatsuse tasandil.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	PPA-l on selge operatiivne vajadus ning positiivse tulemuse korral loomulik roll lahenduse kasutajana. Samas ei ole veel piisavalt selge, kuidas jõutakse prototüübist püsivõimekuseni, milline oleks ühe süsteemi tegelik hind, hooldus- ja elutsüklikulu ning millisest allikast kaetakse edasine rahastus. Püsikasutuse, skaleerimise ja töökorralduslike muudatuste riskid vajavad konkreetsemat rakendusplaani.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	21,71 punkti. Koht 10/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Mitte toetada
Lisamärkused	

11. Merepesa - droonide testimisplatvormi piloteerimine Eesti merelises keskkonnas (Riigilaevastik, Riigikantselei, Kliimaministeerium)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Kristel Kriisa.
Hindamisest taandas ennast Tarmo Luumann.

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Mereliste droonide katsetamisega seotud probleem on aktuaalne nii julgeoleku, innovatsiooni kui ka Eesti drooni- ja kaitsetööstuse konkurentsivõime seisukohast. Eestis puudub ühtne ja selgelt korraldatud raamistik mereliste droonikatsete läbiviimiseks ning praegused menetlused on killustunud ja ajamahukad. Projekt haakub innovatsiooni, ettevõtluse, kriisikindluse ja julgeoleku eesmärkidega. Hindamiskomisjoni arutelu keskne küsimus on, kuivõrd on eraldiseisva Eesti testimisteenuse vajadus tõendatud, arvestades olemasolevaid testimisvõimalusi Soomes, Lätis, Rootsis ning milles seisneks Eesti lahenduse selge konkurentsieelis.

2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Mobiilse laevapõhise testimisplatvormi, õigus- ja teenusmudeli ning praktiliste katsete kombineerimine on probleemiga sisuliselt seotud ja olemasoleva Riigilaevastiku vara kasutamine võib luua sünergia. Samas on lahendus juba varases faasis tugevalt lukustatud mobiilse platvormi ümber ning alternatiivseid lahendusi – näiteks sadamapõhist või statsionaarset katsekeskkonda, olemasoleva taristu koordineeritud kasutamist või hübriidmudelit – ei ole piisavalt võrreldud. Enne mahuka tehnilise võimekuse rajamist tuleks valideerida teenuse nõudlus, võimalikud kliendid, maksevalmidus ja ärimudel. Komisjoni arutelu rõhutatakse vajadust käsitleda projekti etapiviisiliselt: esmalt valideerida teenus ja ärimudel ning alles selle järel otsustada, milline füüsiline võimekus on tegelikult vältimatu.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamismeetmed on läbi mõeldud	Riskianalüüs on üldiselt põhjalik. Käsitletud on muu hulgas õiguslike piiranguid, GNSS- ja sidehäiringuid, laeva sobivust, kompetentside olemasolu, nõudlust, teenuse hinda ning julgeolekukeskkonna mõju. Täiendavat käsitlust vajavad tehnilise integratsiooni, meresõidu- ja lennuohutuse, küberturbe ning tarneriskid. Keskse riskina tõuseb esile nõudluse ja jätkusuutliku ärimudeli ebakindlus: selle riski maandamine peaks algama enne põhivarasse suuremahuliste investeeringute tegemist.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Ajakava on üldiselt loogiline ja etapiviisiline, kuid reaalne testimine algab suhteliselt hilja ning mitmed tegevused, millega alles valideeritakse projekti mõttekust, võiksid eelneeda projekti mahukamale investeerimisfaasile. Suurim probleem on eelarves kavandatud tehnilise põhivara maht. Ligikaudu 934 000 euro suuruse tehnilise võimekuse täpne sisu ja vajadus selgub alles projekti jooksul ning täiendavaid küsimusi tekitavad sidehäirete seadmete ostu või rentimise valikud. Komisjoni arutelu kujunes selgeks seisukohaks, et innovatsioonifondi roll ei peaks olema suuremahulise põhivara väljaehitamise rahastamine enne teenuse ja vajaduse valideerimist.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Meeskonna ülesehitus on valdkondlikult mitmekesine ning hõlmab merenduse, strateegilise juhtimise, õigusruumi, julgeoleku, ettevõtluse ja droonitehnoloogia kompetentse. Juhtimisstruktuur ja põhirollid on üldiselt selgelt kirjeldatud ning täiendava ekspertiisi vajadus on teadvustatud. Nõrkusena ei ole konkreetseid meeskonnaliikmeid nimeliselt nimetatud ning kõigi kavandatud partnerite tegelik osalemisvalmidus ei ole tõendatud. Kaasatud ei ole olulisi osapooli nagu Merevägi.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Positiivse piloodi korral kavandatakse leida katsealale tulevane haldaja, kuid operaator, kliendid, rahastusmudel, püsikulud ning minimaalne vajalik kasutusmaht ei ole praegu piisavalt selged.

	Projekti õiguslikud ja korralduslikud eeldused on läbi mõeldud, kuid ärilise ja institutsionaalse jätkusuutlikkuse kindlus on madal. Komisjoni hinnangul peavad tulevane operaator ja vähemalt põhilised kliendid olema enne suure investeeringu tegemist selgemalt kinnitatud, näiteks koostöökinnituste või MOU-dega.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	21,33 punkti. Koht 11/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Mitte toetada
Lisamärkused	

12. AI-põhine raamatukogude vahetuskogu töövoog prototüüp ja ringmajanduslik jaotusmudel (Rahvusraamatukogu)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Teavikute käitlemine on käsitöömahukas ning suur osa võimalikust taaskasutusressursist jääb kasutamata. Probleem on mõõdetav, kuid selle riigiülene olulisus ja tegelikult ringlusse suunatavate teavikute maht pole piisavalt tõendatud. Lahenduse skaleeritavus teistesse valdkondadesse ilma suuremahulise lisaarenduseta jääb küsitavaks. Projekt toetab kestlikku ressursikasutust, digitaliseerimist, andmepõhist juhtimist ja avaliku sektori tõhusust. Mõju jääb siiski peamiselt raamatukogu- ja kultuurisektorisse ning seos Eesti 2035-ga on pigem kaudne.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	AI-toega töövoog ja partneriportaali võivad probleemi lahendada, kuid lihtsamad alternatiivid on liiga kiiresti kõrvale jäetud. Võrdluses puudub laohaldussüsteemil, digitaalsel portaalil ja reeglipõhisel sobitamisel põhinev lahendus ilma AI-ta. Lahendus võib vähendada käsitööd ja suurendada ringlust, kuid alusprotsessid, andmed ja reeglid vajavad esmalt korrastamist. Kavandatud katse ei erista AI mõju tavapärase digitaliseerimisega, laohalduse ja portaali mõjust ja AI vajalikkus ei ole seetõttu ilmne. Hange jäetakse tehnilise teostuse osas paindlikuks, kuid lahendusruum on juba tugevalt AI-põhiseks ja eraldiseisva süsteemi loomiseks raamitud. Rohkem tuleks avada lihtsamate ja odavamate lahenduste katsetamist.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamise meetmed on läbi mõeldud	Tavapärased hanke-, andme-, integratsiooni- ja kasutuselevõtu-riskid on kaetud. Käsitlemata on aga keskne eksperimentaalne risk: AI ei pruugi korrastamata protsessil toimida ega anda reeglipõhise digitaliseerimisega võrreldes piisavat lisaväärtust.

4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Ajakava on loogiline ja sisaldab puhvreid, kuid 24-kuuline tervikprojekt on katse eesmärgi arvestades mahukas. AI lisaväärtust võiks esmalt kontrollida väiksema ja lühema katsega enne kogu taristu väljaarendamist. Eelarve on arusaadavalt struktureeritud, kuid suur osa kuludest puudutab laohaldussüsteemi, lao digitaliseerimist ning e-poe ja logistika integratsiooni. Nende seos AI-katsega, hinnakujunemine ja võimalik kattuvus teiste raamatukogusüsteemide arendustega vajavad täiendavat selgitamist.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Projektijuhtimise, sisutegevuste, andmekaitse ja infoturbe rollid on kaetud, kuid võtmerollid ja tehniline kompetents on valdavalt sisseostetavad. RaRa poolel puudub selgelt määratud tehniline tooteomanik või AI- ja andmearhitektuuri kompetents. Rollide ülesanded ja juhtrühma otsustusõigus on kirjeldatud, kuid operatiivne juhtimine tugineb välistele osapooltele. AI-, integratsiooni-, andmekaitse-, infoturbe- ja valideerimisvajadused on üldiselt kaardistatud. Pilootpartnerid ja Kultuuriministeerium on kaasatud, kuid hilisema kasutuspotentsiaali realiseerumise huvides võiks kaasata ka teisi avaliku sektori taaskasutusvajadusega asutusi.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	RaRa juhtkond toetab projekti ja teenuse omanik on nimetatud, kuid hooldus-, arendus- ja rahastusmudel otsustatakse alles projekti lõpus. Kaaluda tuleks ka erasektori osutatavat GovTech-teenuse mudelit. Rahastuse, tehnilise halduse, partnerite kasutuselevõtu, integratsioonide ja tarnijalukustuse riskid on tuvastatud, kuid riskide maandamine pole piisavalt konkreetne. Tugevuseks on avaliku sektori õiguste nõue lähtekoodile, API-dele ja dokumentatsioonile. Projekt loob andmestandardid, tööprotsessi, laohaldussüsteemi, partnerivõrgu, API-d ja intellektuaalomandi tingimused. RaRa püsiv tehniline võimekus ning olulisemate andmekogude liidestamine ja üleriigiline kasutuselevõtt jäävad siiski järgmisse etappi.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	19,00 punkti. Koht 12/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Mitte toetada
Lisamärkused	

13. Mehitamata õhusõidukite õhuruumi digikaksiku arendamine avaliku sektori droonikatsetusteks ja kutseõppeks (Tallinna Tehnoloogiakolledž)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Droonide kasutuse kasv, lennuohutus ning vajadus parandada drooniõpet ja katsetamist on aktuaalsed teemad. Kõige selgem ja tõendatum vajadus on Drooniakadeemia õppe- ja koolitus-funktsioonis. Avaliku sektori laiema vajaduse ulatus on aga ebapiisavalt tõendatud: puuduvad andmed selle kohta, millistel asutustel ja kui sageli tekib sellise keskkonna järele vajadus ning millist mõõdetavat kulu või riski digikaksik vähendaks. Idee on potentsiaalselt laia mõjuga, kuid projekt on praegusel kujul liiga ühe õppeasutuse keskne.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Projekti tugevusteks on modulaarse MVP loomine ja tehnoloogianeutraalne teostus. Samas on alternatiivide võrdlus nõrk: ei ole põhjendatud, miks on vajalik kogu Eesti õhuruumi hõlmav mudel, selle asemel et alustada ühe-kahe konkreetse operatiivse kasutusjuhu või piiratud piirkonnaga. Samuti tuleks paremini hinnata olemasolevate simulatsiooniplatformide ja teiste juba loodud lahenduste kasutamise võimalust. Edu mõõdikud keskenduvad praegu liiga palju sellele, kas MVP tehnilised komponendid valmisid, mitte sellele, kas lahendus parandab lennuplaneerimist, vähendab füüsiliste katsete vajadust või ennustab pärislennu riske.
3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamise meetmed on läbi mõeldud	Tehnilised, andme-, hanke- ja infoturberiskid on üldiselt hästi kaardistatud. Kaks keskset riski ei ole siiski piisavalt maandatud: reaalse avaliku sektori lõppkasutaja puudumine ning simulatsiooni-tulemuste ülekantavus päriselu õhuruumi. Vähemalt ühe reaalse avaliku sektori kasutusjuhu kaasamine ja süsteemne valideerimine pärislendudega peaksid olema projekti osa.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	18-kuuline ajakava on üldjoontes loogiline, kuid tehnilise arenduse ja võimaliku kuuekuulise hanke tõttu üsna pingeline. Hanke lõpu ja kasutajatestimise alguse vahele jääb keeruka MVP arendamiseks vähe aega ning selget puhvrit ei ole. Õpilaste kaasamisel tuleb arvestada ka õppetöö kalendriga. Eelarve puhul on peamine küsimus kulude põhjendatus, täpsustamist vajavad MVP arenduse hind, spetsialistide ja stipendiumide töömahud ning andme- ja tarkvaralitsentside kulud.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Meeskond katab projektijuhtimise, ruumiandmete, 3D-visualiseerimise, andmetöötamise ja õppetöö kompetentsid. Puudujäägina ei ole põhimeeskonnas piisavalt selgelt tagatud

	lennuohutuse, õhuruumi regulatsiooni, valideerimise ega avaliku sektori operatiivkasutaja vaadet. Päästeametit, PPA-d, Kaitseväge ja teisi võimalikke kasutajaid nimetatakse sisendi andjatena, kuid ükski neist ei ole projekti-partner.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Drooniakadeemia õppetöös on jätkukasutus usutav ja selge. Avaliku sektori ühise katsekeskkonna vaatest puuduvad aga praegu konkreetne omanik, pühendunud kasutajapartnerid, püsirahastus ning tehnilise ja regulatiivse halduse mudel.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	18,71 punkti. Koht 13/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Mitte toetada
Lisamärkused	

14. Autonoomne mobiilne seire- ja reageerimisvõimekus (Tartu vangla)

Hindasid: Tea Danilov, Siim Sikkut, Villiko Nurmoja, Heidi Kakko, Anni Lehari, Tarmo Luumann, Kristel Kriisa

Hinnatav kriteerium	Märkused hinnangutest ja arutelust
1. Lahendatava probleemi olulisus	Paindliku ja autonoomse seire vajadus on olemas, kuid probleemi ulatus, tööjõukulu, juhtumite arv ja oodatav operatiivne kasu just Tartu vangla kontekstis pole piisavalt tõendatud. Projekti olulisus sõltub tugevalt tulemuste kasutatavusest väljaspool Tartu vanglat. Projekt toetab turvalisust, kriisikindlust, digitaliseerimist ja avaliku sektori tõhusust. Seos jääb siiski üldiseks ning süsteemne mõju sõltub riigiülesest rakendatavusest ja teiste kasutajate kaasamisest.
2. Projekti lahendussuunad on läbimõeldud ja põhjendatud	Alternatiivseid seirelahendusi on võrreldud ning mobiilset autonoomset lahendust põhjendatakse paindlikkuse ja tööaja säästuga. Ebaselgeks jäävad konkreetne kasutusjuht, vajalikud funktsioonid, lahenduse turuküpsus ning täpsustamist vajaks võimalik kattuvus PPA projekti tehnoloogiaga (kaabeldrooniga seirerobot idapiirile). Kavandatud tegevused toetavad autonoomse seirevõimekuse katsetamist, kuid oodatava mõju sihttasemed määratakse alles projekti käigus. Tartu vangla katse ei tõenda iseenesest lahenduse laiemat ega ka õiguslikku skaleeritavust. Tehnoloogilistele lahendussuundadele ollakse avatud: kavandatakse turu-uuringut, innovatsioonihanget ja olemasolevate komponentide kombineerimist.

3. Katseprojekti elluviimisega seotud riskid ja nende maandamismeetmed on läbi mõeldud	Peamised tehnilised ja operatiivsed riskid on kaardistatud, kuid osa maandamismeetmeid on üldised. Tugevamat käsitlust vajavad hanke-, tarne-, ajakava- ja pakkujasõltuvuse riskid. Projekti suurimaks ja tõenäolisimaks riskikohaks on laiema kasutuse õiguslik teostamatus ja sellele efektiivset maandamismeedet ideekavandis ei kirjeldata.
4. Projekti ajakava ja eelarve realistlikkus	Ajakava on etapiviisiline ning katsetamiseks on jäetud piisavalt aega, kuid kahekuuline hankeperiood tundub uudse lahenduse jaoks ebarealistlik. Enne suurt arendushanget on kindlasti vaja arhitektuuri, õigusanalüüsi ja turu-uuringu põhist otsustusväravat. Eelarve on tegevuspõhiselt esitatud, kuid sisaldab arvutuslikke vastuolusid. Suurte tarkvara-, seadme- ja katsetamiskulude kujunemine pole piisavalt põhjendatud ning märkimisväärne osa rahast läheb põhivara soetamisele, mis katseprojekti puhul ei ole põhjendatud.
5. Projekti meeskonna suutlikkus	Valdkondlik pädevus ja vajalikud kompetentsid on kaardistatud, kuid meeskond pole komplekteeritud ning ka projektijuht alles leitakse. Tuumikusse on vaja püsivat tehnoloogiakompetentsi. Põhirollid ja vastutusvaldkonnad on kirjeldatud, kuid mitu võtmerolli on täitmata, juhtgrupi koosseis pole lõplik ning asendused ja töömahud vajavad täpsustamist. Spetsiifilise ekspertiisi vajadus on hästi kaardistatud. Riskiks jääb tellija suutlikkus vajadusel juhtida valdavalt sisseostetavat tehnilist teostust. Vanglateenistus on selge tellija, kuid teadus- ja arenduspartnerid ning teised võimalikud avaliku sektori kasutajad pole piisavalt vara kaasatud.
6. Valmisolek viia innovatsiooniprojekti tulemusi hiljem ellu	Võimalik kasutusvajadus on olemas, kuid konkreetne kasutuselevõtuplaan, püsi rahastus, ressursid ja haldusmudel puuduvad. Projekti käigus peaks hindama ka seda, kas tehnoloogilist võimekust peaks riik omama või ostma teenusena. Tehnilised, regulatiivsed ja ressursiriskid on tuvastatud, kuid pikaajalise käitamise, hoolduse ja rahastamise mudel puudub. Keskne eeldus on lahenduse vanglast laiema kasutamise õiguslik teostatavus. Projekti käigus kavandatakse hinnata regulatsiooni, elutsükli kulusid, ressursivajadust ja skaleeritavust, kuid need on praegu vaid analüüsikavatsused, mitte konkreetset rakendusotsust või tagatud eeldused.
Koondhindepunktid ja koht pingereas	17,71 punkti. Koht 14/14.
Hindamiskomisjoni ettepanek	Mitte toetada
Lisamärkused	

Lisa 1 – Projektide pingerida

Jrk	Projekt (nimi, esitaja)	Koondhinne	Eelarve
1	TI-valmis andmestikud (Statistikaamet)	25,00	1 362 000,00 €
2	Agentne riik: riiklik keskkonnaseire ja aruandlus (Keskkonnaagentuur)	24,83	1 500 000,00 €
3	Drooniohu tuvastuse ja otsustustoe rakenduse katsetamine elutähtsa teenuse objektidel (Sisekaitseakadeemia)	24,71	1 400 000,00 €
4	Tarnetõrke eelhoiatust (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)	24,67	1 140 000,00 €
5	Kiltsi elektroonilise sõjapidamise innovatsioonikeskus (Kaitseministeerium)	24,43	1 700 000,00 €
6	Ruumiandmete süvaõppe andmestiku testimine automaatse Eesti Topograafia Andmekogu uuendajana ja poliitika kujundamist abistava tööriistana (Maa- ja Ruumiamet, Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus)	23,00	806 000,00 €
7-8	Tuleviku ehitamis- ja planeerimiskeskonna tsentraalse orkestreerimis- ja kvaliteedikontrolli katseprojekt (Maa- ja Ruumiamet, Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus)	22,67	823 000,00 €
7-8	TeeTark: TI otsustustugi (Transpordiamet)	22,67	1 200 000,00 €
9	Täpispinnaseire projekt maa digikaksiku loomiseks (PRIA)	22,29	766 000,00 €
10	Mehitamata kaabeldrooniga seirerobot idapiirile (Politsei- ja Piirivalveamet)	21,71	1 285 800,00 €
11	Merepesa - droonide testimisplatvormi piloteerimine Eesti merelises keskkonnas (Riigilaevastik, Riigikantselei, Kliimaministeerium)	21,33	1 525 000,00 €
12	AI-põhine raamatukogude vahetuskogu töövooprototüüp ja ringmajanduslik jaotusmudel (Rahvusraamatukogu)	19,00	820 000,00 €
13	Mehitamata õhusõidukite õhuruumi digikaksiku arendamine avaliku sektori droonikatsetusteks ja kutseõppeks (Tallinna Tehnoloogiakolledž)	18,71	605 000,00 €
14	Autonoomne mobiilne seire- ja reageerimisvõimekus (Tartu vangla)	17,71	1 395 000,00 €